

ZATRACENÍ

Jiří Bigas

Zatracení

Jiří Bigas
ZATRACENÍ

2014

© Jiří Bigas 2014

ISBN 978-80-905946-0-9

Kdo z nás je bez viny?

GOTT MIT UNS

Střelec Otto Walla dezertoval, s plnou polní, s opakovací puškou Mauser s šedesáti náboji a s dvěma handgranáty. Raději by místo nich vyfasoval dvě tři masové konzervy navíc, i když to byl dreck v plechovce a na jatkách do nich určitě semleli víc kůže než masa. Ale šikovatel mu v doplňovacích kasárnách v Budějovicích strčil do ruky právě ta dvě železná kukaččí vejce, vyštěkl nějakou hrubou nadávku ve svém podivném bavorském nářečí, kterému sudetský Němec Walla od Kaplice sotva rozuměl, a vykopl ho ze skladiště.

„Raus, du böhmischer hund!“ zařval.

Tomu Otto rozuměl.

No-jó, mávl rukou, nějak bylo, nějak bude. I bez konzerv.

Mein Gott, Budweis, říkal si potom, když na světnici z rozvrzaného kavalce koukal skrz mříž na ulici. Tak blízko domova, stačilo by nasednout do vlaku a za hodinu a půl vystoupí na nádraží, pozdraví se s přednostou – grüß gott, herr Regal, servus, Otto... Ale copak to jde!

Bylo jaro, ruský medvěd stál na pár kilometrů před Berlínem, ale feldwebel Blaschke držel hned po hladové večeři povzbudivou řeč o führerových zbraních odplaty, konečném vítězství a boji do poslední kapky německé krve, snad aby po eintopfu ze zmrzlých brambor a žluklého margarínu pozvedl odvahu zdeptaných kriplů, co se sotva vylízali ze svých ran utržených na Pomořanském valu, a užuž měli táhnout na Ivana, který na jihu ohrožoval vůdcovu starou vlast a slavné říšské město Vídeň. Ale nějak divně se při tom šklebil. „Führer má v rezervě zázračné zbraně a brzy zažene Rusa za Odru a za Ural,“ sliboval, zatímco netečný mančaft si v ochlupení na prsou a v ohanbí hledal svinsky kousající blechy.

Otto poslouchal na půl ucha, tohle nebyla jeho válka. Odvedli ho z rodného statku, aby si po vzoru dávných křižáků zbraní dobyl životní prostor na východě nebo aspoň padl hrdinskou smrtí za novou tisíciletou říši. Ale o tom nikdy nesnil. Naučili ho maširovat a střílet, přeříkat přísahu věrnosti Adolfu Hitlerovi a poslali ho na ruskou frontu, ale už bylo pozdě a wehrmacht věčně na ústupu, a tak ustupoval s Klausem a Wenzlem po boku a s Ivanem za zády, i když to ho na exercíplacu neučili, a ani v nejhorsím snu si to tak nepředstavoval, a Himmlerův černý poskok untersturmführer Rath řval furt a do zblbnutí: soldaten, nicht weichen! Šlo to z kopce, ale ve vůdcově hlavním stanu ve Vlčím doupěti pořád ještě plánovali drang nach osten. Máma psala, že

i v zázemí dělají všechno pro konečné vítězství, a táta vzkazoval, aby se držel: až do vítězného konce, Otto. Tak co měl dělat!

Psát, že žije ve špíně a je zavšivený a má hlad a strach...

Držel se.

A zuby a nehty se držel života, i když byl všivý a nestál za víc než fenik na známku s Hitlerovou hlavou na korespondenčním lístku, kterým Říše povolávala dalšího živého kripla namísto jednoho zabitého.

„Ty, Otto, nemáš známku na dopis?“ zeptal se Hansen, smolil usilovně něco na koleně, občas naslinil inkoustovou tužku a při psaní krabatil ksicht jako při ranním holení.

Ne, zavrtěl hlavou.

„Du, kerl,“ zatahal ho Hansen na rukáv. „Hast du eine briefmarke?“

„Né! A neotravuj!“

Nezažil vítězný blitzkrieg do Polska a do Francie ani velkolepý marš ruskými pláněmi v jedenáctýřicátém roce. Pořád na východ – vorwärts, vorwärts, wie einst, Lili Marleen, a pořád s hubou plnou bílého chleba tlustě mazaného tučným ukrajinským máslem, s vyhrnutými rukávy na vojenské blůze, s puškou na rameni a s širokým úsměvem na tváři... Tak, jak to viděl v kině ve filmovém týdeníku, s Kathi doma v Oberhaidu. Vytáhli ho z toho zapomenutého hnízda v Sudetech, když už wehrmacht nevítežil tak jako dřív, a v zimě čtyřicet dva odvezli rovnou do Stalingradu.

Jó, Stalingrad, myslí na to, na co se mu ani vzpomínat nechce. Ivan tam bránil zuby nehty úzký břeh Volhy a ani neporazitelný wehrmacht, zakousnutý jako divé zvíře do své kořisti, nechtěl couvnout, jediný dům nebyl celý a každý byl jako pevnost, a když ráno některé zbořeníště dobyli, do večera je odtud Ivan vyhnal, a tak to šlo pořád dokola, ve dne útočili a v noci měli strach usnout, protože Rusové se neslyšně připlížili k jejich pozicím a ve spánku je potichu, ale nemilosrdně zabíjeli a přitom monotónní hlas z chraplavých ampliónů z ruské strany pořád dokola až do zblbnutí omílal: Stalingrad – Massengrab, každou minutu umře u Stalingradu jeden německý voják, Stalingrad – Massengrab... Žili ve sklepích, nepříteli na dostřel, na dohled a občas dokonce slyšeli za stěnou sousedního sklepa ruštinu. Byli to ruští vojáci, nebo civilisté, kteří přežívali v troskách svého města v ledové zimě o hladu a jen s krysím přídělem – nevěděl. Špinaví a zavšivení, prolezlí nemocemi, které jim pomalu ukusovaly z bídneho života, se obyvatelé Stalinova města moc nelišili od rasově čistých Árijců, stejně zavšivených, stejně hladových a stejně nemocných. Blondáček Míťa s nebesky modrýma očima mohl být chloubou každé německé rodiny v Říši, pravý nordický typ, vůbec nevypadal jako untermensch z propagačních plakátů. Der blonde, říkali mu, protože jeho ruské jméno Míťa jim nesrozumitelně křivilo huby. Pro hrubé vojáky, kteří den co den zabíjeli

a byli zabíjeni, byl jako zjevení z jiného světa, klidného domova a spořádaných rodin, deseti-letý klouček, válečný sirotek, který k nim přilnul, rychle se naučil pár německých slov, a jehož oči zářily, když od nich dostal kousek čokolády, kostku cukru a někdy třeba jen krajíček černého vojenského chleba, do kterého se hned hladově zakousl. Slíbil mu, že ho vezme s sebou, když z města odejdou. Nevzal. Byl mezi pár šťastlivci, které víc mrtvé než živé odvezla prázdná zásobovací letadla Göringovy luftwaffe. Pajdalové s hnáty v obvazech se rvali o každé volné místo v přeplněném letadle s nešťastníky s amputovanými rukama a nevidoucíma očima, zatímco ti, co měli jako on jen těžkou dyzentérii, netrpělivě čekali, až se letadlo konečně vznese a oni budou moci pustit do kalhot bez obav, že se jim někdo vysměje, že se ze samého strachu z Ivana podělali. Pryč, pryč, říkal si, jako by se modlil. Na Mítu při tom vůbec nepomyslel.

A to potom byla jeho noční můra, ten posraný křest podělaného germánského hrdiny. A hned potom se objevil Freitag.

„Hej, Otto, sedíš si na uších! Nemáš známku na dopis?“ Hansen ze spodní postele mu zlostně třásl kavalcem.

Už zase otravuje, pomyslel si. A nemlich kvůli známce s Hitlerovou hlavou! Ale proč psát, komu a co, když cenzura škrtně každou zmínku o špíně, hladu, vších i strachu?

Zavrtěl hlavou: „Lass mich in ruhe, Hansen!“

A on si jen poklepal prstem na čelo: „Co tě žere? Straší ti ve věži!“

Možná že ano.

Ležel na břiše na kavalci a před sebou měl potrhanou knížku, dostala zabrat a vypadá teď víc jako chumel starého papíru než jako kniha, ale teď ji nebude číst – a proč by, zná ji stránku za stránkou, přečetl ji poprvé už před lety doma v Oberhaidu a potom ještě mnohokrát, četl ji kolem dokola, až máma s tátou vrtěli nechápavě hlavami a Kathi se mu smála, že se ji učí nazpaměť, a vzal si ji potom s sebou i na ruskou frontu, tak proto je teď potrhaná, špinavá a sem tam od zaschlé krve. Život a neobyčejná dobrodružství námořníka z Yorku. Ne, nečetl, pozoroval podivně spořádanou mírovou ulici, lidi, kteří šli beze strachu z dělostřeleckého bombardování nebo náletu z práce nebo do kina. Míta byl fuč a Freitag dnes potichu a asi zavřený v té knížce, když se vrátil Blaschke a stroze oznámil: „Morgen!“ Víc říkat nemusel.

„Scheiße!“ zaklel, ale jen potichu, jako by to někomu říkal, ale tak, aby to nikdo neslyšel, jen ten v jeho hlavě.

Ale Freitag, neviditelný kamarád, ale jakýpak kamarád, když je ještě otravnější a neodbytnější než otravný Hansen, ten Freitag, kterého si přivezl z Ruska, se mu teď začal vrtat v hlavě: Morgen, už zítra, Otto! Zase to začne, začne to nanovo, špína, krev, zabíjení a věčně na ústupu a pořád s Ivanem za zády.

Jako na Dněpru...

Byl podzim, metelice hnala ostré vločky do očí a bělost krajiny od rána oslepovala. Rumuni se zakopali do země, ale jen s puškami, v tenkých letních kabátech a s pár patronami po kapsách nemohli odolat těžké dělostřelbě a potom zuřivému útoku ruských vojáků, ty navíc hnali jejich komisaři do útoku jako dobytek na porážku, nové a nové řady mužiků v hnědozelených mundúrech vstávaly z bláta namísto těch postrílených a útočili i s prázdnými puškami jen na bodáky: urááá, urááá, dokud Rumunům nedošly náboje a pak je ve ztracených zákopech těmi ostrými jehlovitými bodáky pobodali. Ani zajatce nevzali.

To potom byla jeho noční můra, to zuřivé urááá, tak výhrůžné, až krev tuhla v žilách. A navečer, když dobyli rumunské zákopy nazpět, při neveselé oslavě krátkého německého vítězství nad hromadou podivně zkroucených mrtvých těl s rozpáranými břichy, Klaus podivně ochraptělým a jakoby cizím hlasem řekl: „Kdoví, kdy a jak si smrťák vezme nás?“

„Ale kdo by myslel na smrt,“ odbyl ho Wenzel.

Z Rusů šel strach, ale staří mazáci před každým dalším ruským protiútokem chlapácky žertovali: „Guck mal, junge, Ivan se chystá na porážku.“

Ale nikdo se tomu nesmál, a ani mazákům už nebylo do smíchu.

Šel od porážky k porážce, domů ale psal, že ruskému medvědu brzo ulámou drápy, jen co přejde zima, a z domova psali, aby se držel.

Co taky jiného psát?

Že žije ve špíně a je zavšivený, má strach a zabijí, i když pan farář před válkou doma v Oberhaidu kázal, nezabiješ, že by rád všeho nechal a vzal do zaječích...

Ale copak to jde?

Držel se, všema deseti se držel života, i když Wenzla pochovali někde na Ukrajině u bezejmenné vesnice, kterou před tím vypálili a kde einsatzkommando SS postřílelo všechny lidi, takže nebylo ani koho se zeptat, jak se ta zapadlá díra jmenovala. Zahrabali ho jako psa do mělkého hrobu s bídným dřevěným křížem z březových polen a bez jména – na víc nebyl čas, ruské kaťuše už jim ječely v zádech a hordy Asiatů v hnědozelečných mundúrech řvaly to strach nahánějící urááá! Zahrabali ho vedle krajanů z Hlučínska, vedle Kotziana, Vetcherka a Jarosche, taky nositelů posvátné německé krve, které odvodní důstojníci wehrmachtu vyšťárali až u Prajzů na severu a nahnali do armády, všechny je zahrabali do úrodné černé ornice v těch nekonečných rovinách, které měli osídlit a zúrodnit svou čistou německou krví, i když často jen sudetskou. Místo toho tu vysněnou půdu jen pohnojili vlastními těly a kdo ví, jestli to Ivan vůbec ocení. A Klaus... Ztratil se v Polsku. Prý ho odvěkli banditi z lesů, aspoň se to říkalo navečer v krytu, ale jen po straně, aby to neslyšel smrtihlav, untersturmführer Rath, černý esesácký komisař, který v jednotkách wehrmachtu dohlížel na slábnoucí bojovou morálku chrabrých nordických junáků.

Hlavně nezakolísat, hlavně vydržet. Až do konečného vítězství!

To byla jeho víra.

Do konečného vítězství. Do posledního muže. Do posledního náboje. Do posledního dechu. Do poslední kapky krve...

Klaus s Wenzlem už se držet nemuseli.

Zůstal sám. Vlastně sám ne, zůstal s bandou ztracených existencí, s několika veterány, ze kterých válka vysála všechno živé, takže vypadali jako on – jako živé mrtvoly, a s novými odvedenci, s tlustochy, kterým po pár přískocích dech ve slabých plicích pískal jako Stalinovy varhany, uííí, uííí, s podvyživenými trpaslíky, co sotva dorostli do odvodové míry, s brejlovci, kteří si v přestávkách mezi ruskými útoky donekonečna čistili zablácená skla dioptrických brýlí, s kriply s platfusem a hlavně s kluky, kteří sotva odrostli školním lavicím, zatímco Ivan krmil válku novými a novými posilami bůhvíodkud. A ví vůbec bůh, kde wehrmacht všechny tyhle kriply posbíral, aby bránili německé Pomořany?

Připadal si jako na pustém ostrově, i když nikdy sám, a pořád v přeplněných dírách v zemi, kde se s kamarády pokoušeli přežít ruskou dělostřelbu mezi desítkami nemytých a zavšivených těl, i tam se mu zdálo, že je sám. A přitom míval samotu rád – i doma v Oberhaidu, vždycky když už měl plné zuby lidí, zatoužil po nějakém klidném místě, doma v Oberhaidu vždycky utekl k seníku U Veverek nebo někam

hluboko do Černého lesa, když už měl dost lidí a potřeboval být aspoň na chvíli sám. Jenomže tady není kam utéct. Vpředu je Ivan a dozadu to nejde, neustupovat, nicht weichen, řve furt dokola Rath. I když vždycky s kamarády v krytu plném vojáků a vši, byl na pustém ostrově, opuštěný, sám.

Ještě že přijel Tobias!

Tobias byl z Hohenfurtu, a to je tam u nás, říkal si Otto, to je jen přes kopec, Unter Schlagl, Ober Schlagl, Kaltenbrunn, skoro doma, říkal si, jako kdyby to bylo nějak důležité. Přijel s posilami, prý napůl Čech po mámě, ale co na tom, pro Němce z Říše jsme stejně všichni bémáci, čeští Němci, takže Němci jen napůl, říkal si, když se díval, jak se Tobias křečovitě drží pušky, jako by se držel života. To není voják, to je věšák na uniformu, říkali o něm staří mazáci, ale na tom nezáleželo, když byl z Hohenfurtu, a to je tam u nás, říkal si Otto. Pokaždé, když se na něj podíval, si vzpomněl na domov. A aby ne, když je to z Hohenfurtu k nám domů jen přes konec, ale copak to jde, myslet na takové věci...

Brzy bude jaro. Doma by vyvedl koně, Fricka a Gerti, naložil pluh a vyjel na pole, na to pod lesem, zapřáhnul by šimly před pluh, zapráskal jim nad hlavami bičem se zlatým střapcem a potom za nimi šel s opratěmi na krku a s jednou nohou v čerstvě vyorané brázdě, rovné jak podle pravítka, a občas hlasitým mlasknutím pobídnul oba bělouše: hü, hüa, a přitom se díval, jak

paprsky slunce, které co chvíli zazáří z potrhaných mraků, vykouzlí na jejich bílé srsti zlaté flíčky.

Ale copak to teď jde!

Seděli s Tobiasem v narychlo vykopaném zákopu v písčinych dunách Pommern a vzpomínali na hluboké lesy šumavské domoviny, aby zahnali chmurné myšlenky.

Válečné pole je dobré leda pro mělký narychlo vykopaný hrob.

Děti, radujte se z války, protože mír bude ještě horší, radili mladým vyděšeným vojákům veteráni.

„Vojáci, dejte pozor na zbabělce ve vlastních řadách, povinností každého vůdce vojáka je zabránit šíření paniky a poráženeckých nálad,“ poučoval Rath. Snad aby pozvedl bojového ducha.

„Myslíš, že dneska zaútočí?“ pošeptal mu Tobias.

„Nemluvte česky!“ okřikl ho Rath. „To jste Němci!“

„Nějaké nové zprávy o Ivanovi?“ zeptal se leutnant von Kagenek a Ratha v jeho čepici s umrlčí lebkou jako by přehlédl.

„Sedí v protějším zákopu a brousí si tam drápy pilníkem,“ řekl Günther Prüll, omývač mrtvol z Egeru, jeden ze starých vojáků, hubený s tlustou cigaretou v pokřivené hubě a s železným křížem, jaký má na svém parádním saku i führer. Prodělal s wehrmachtem už polské tažení, sám se přihlásil do služby, když zdrhnul z Chebu do Říše

před českou policií, protože při posledním omývání nebožku omyl a taky obral. O zlaté náušnice a snubní prstýnek.

A kamarádi se zachechtali, ale jen na půl huby, protože esesák pořád koukal, na kom by si zchladil žáhu.

„Fasovali jste kořalku?“ zeptal se Kagenek.

„Noch nicht,“ řekl někdo.

„A cigarety?“

„Jawohl, herr leutnant.“

„Ruská armáda je oslabená a demoralizovaná,“ žvanil dál untersturmführer Rath, snad to vyčetl s esesáckých novin, a nevšímal si leutnanta, jako by byl vzduch. Neměli se rádi, jeden z prestižní pruské kadetky v Berlíně a druhý z nějaké černé žumpy v Bad Tölzu, ale co na tom záleží obyčejnému vojákovvi, který nechce padnout na poli cti a slávy za nový německý pořádek, a ani to nemůže nikomu říct a ani domů napsat, protože cenzura čte všechny dopisy a Rath hlídá každý náznak defétizmu. „V zákopech ty hordy zavšivených Mongolů drží jen jejich rudí komisaři s pistolí u hlavy, při prvním rázném útoku vezmou nohy na ramena,“ kecal Rath.

Nikdo ho neposlouchal.

„Das ist ein idiot,“ řekl Günther potom, když Rath i von Kaganek, jeden po druhém, zmizeli v panských bunkrech. „Tahle válka je svinská válka, hoši, a ani není naše.“

„Ale je! Přece jsme všichni Němci, i když jen ze Sudet,“ řekl Tobias.

„Scheiße,“ řekl Günther a odplivl si mu pod nohy.

Zakopali se na svahu, odkud byl dobrý výhled do ploché písčité krajiny. Před nimi v klikatých málo hlubokých zákopech ležel Ivan a brousil si na ně zuby i drápy a nevypadalo to, že uteče, sotva na něj zadupe banda utahaných kriplů.

„Snad aspoň dneska dají rudí pokoj...“

Probudili jsme ruského medvěda, řekl si Otto, než usnul neklidným spánkem plným mučivých nočních můr. Pan učitel Emerich z měšťanské školy v Oberhaidu miloval velikány německých dějin a rád recitoval velké německé básníky, je nebezpečné probudit lva, volal s vlasteneckým zápalem, s kloboukem v ruce a s vlajícími řídkými vlasy při slavnostech před pomníkem padlým hrdinům na náměstí, jako by ho ještě dnes slyšel, je nebezpečné probudit lva, a jak zlé je dostat se do spárů tygra, recitoval pateticky, ale jen málokdo mu rozuměl – snad tím lvem, myslel německý národ a snad tím lvem i tygrem hrozil hrstce Čechů, kteří před válkou v Oberhaidu s Němci žili, dvěma třem sedláčkům a přednostovi stanice tlustému panu Regalovi, možná českým četníkům nebo financům... Ještě dnes, když zavře oči, slyší pana učitele řvát lvím hlasem, je nebezpečné probudit lva! Jenomže my, pane učitelí, víte, my jsme probudili strašného ruského medvěda!

„Hej, Otto, je tu šnaps,“ budili ho.

„Aufstehen, kerl,“ šklebil se na něho kolohnát Hermann. „Dávej pozor, abys nezaspal konec války.“

„Keine angst, Hermann.“

Špinavá banda od kuchyně, s popálenými prsty a s hubou nafurt umouněnou od sazí od kotlů, po hladové večeři konečně rozlila šnaps do ešusů se zbytky koňského guláše a oni pili, upíjeli krátkými rychlými doušky, protože na frontě nikdy nevíš, jestli ten poslední lok nebude poslední.

Uííí, uííí, hvízdali jim při tom nad hlavami střely z ruských raketometů. Rázem bylo po spaní. Tmu protály ostré paprsky desítek světlometů, co si to ten Ivan zase vymyslel, kurva, a oslepovaly oči. Noc se změnila v den. Všude kolem vybuchovaly granáty a vyhazovaly do vzduchu gejzíry krvavé hlíny. Přitiskli se na studenou zem a nejraději by se do ní zahrabali jako krtci, uííí, uííí, hrály jim bandurskou Stalinovy varhany a možná už hrály smuteční pochod... „Tanky zleva!“ Tobias jako kdyby zešílel, vyl jako divoké zvíře, uííí, uííí, a najednou vyletěl ze zákopu, zahodil pušku a pryč, pryč! „Tobias, zurück!“ křičel za ním. Pozdě. Vzadu práskl osamělý výstřel, a když se tam mezi vybuchujícími granáty doplazil, ležel Tobias na zádech s rukama podivně rozhozenýma a se skelnýma očima a nehýbal se.

„Byl to zrádce,“ plivnul na něj Rath, ta černá esesácká svině, a zastrčil pistoli do pouzdra.

Ale copak se tohle může?

Ale nebyl čas se ptát.

Ale byl tu ještě Freitag a ptal se... Za zbabělost před nepřítelem?

Kulku!

A co asi napíšou domů do Hohenfurtu? Padl na poli cti a slávy, pane otče, odpráskli jsme vám ho jako prašivého psa, milá máti... Prostě se podělal, ruply mu nervy, to se přece může stát i germánskému nadčlověku!

Začal se ptát, jestli se teď nemá bát víc vlastních než Rusáků.

Ale nebyl čas ptát se.

I když Freitag, neviditelný kamarád, ale jakýpak kamarád, bitte schön, když furt jen otravuje a furt se mu vrtá v hlavě, se začal ptát.

Ale na ty jeho otázky vážně nebyl dobrý čas.

Z oslepujícího bílého světla se k nim rychle přibližovaly dva početné shluky rudých s dlouhými bodáky na puškách a úplně vpředu před nimi běžel důstojník v kabátě až na paty, mával kolem sebe šavlí a řval něco nesrozumitelného, snad to jejich: vperjod, vperjod, to je po našem do útoku, tvrdí Günther. Ale to je jedno, co to znamená, teď když Ivan útočí a když je třeba střílet a střílet a rvát se a zastavit tu nekonečnou lidskou vlnu, která hrozí zaplavit zákopy, a jen bodat a bodat, mstít se a zabíjet.

Ne, o tom tedy nesnil. O špíně, buzerování a zabíjení nesnil ani o zimě, ledovém vichru a mrazu, který zabíjel stejně bezcitně jako Ivan, jako by se jim celá ruská země postavila, i když v Hitlerjugend je na boj připravovali – kampf, kampf, štěkali v Oberhaidu snad i psi, ale v Hitlerjugend pochodovali, furt pochodovali do rytmu bubínku a pan učitel Emerich do kroku řval: links, links! A když

dopochodovali, učili se střílet z vyřazené vojenské flinty z Velké války, každý vypálil tři rány na terč, a kdo netrefil do černého, musel za trest pochodovat a třeba až do večera, links, links! Ne, o tom nesnil. Jenomže starosta řekl, že i Volksdeutscher je dobrý Němec, übermensch, a musí splnit své historické poslání a vydobýt národu životní prostor na východě. Ne, ne o tom nesnil. Vystačili by si s tátou a mámou s deseti hektary ve stráních nad Oberhaidem, i když táta, když přišel poštovní lístek s Hitlerovou hlavou, řekl, jó, Otto, jít musíš, když jsi Němec, a máma zapálila svíčku pod führerovým obrazem. Ne, o tom nikdy nesnil, ani o hrdinské smrti za novou tisíciletou říši, schovaný se svými malými sny a s ohmatanou knížkou o Robinsonovi v seníku U Veverek nebo zalezlý na číhané v hloubi Černého lesa za strmou roklí s dávno opuštěnými vlčími doupaty, anebo při čekání na Kathi ve stínu tlustých dubů na rozcestí u Johanna Nepomuka.

„Neustupovat!“ řval von Kagenek. „Vydržet!“
Držel se.

Byl přece führerův voják!

Naučil se s ostatními zabíjet. Nezabíjel rád, ale zvykl si na to, zabíjel přece nepřátele Říše. Doma se musel naučit zabíjet domácí zvířata, slepice, králíky, husy, od mala, i když zpočátku mu to nešlo pod nos, a potom se naučil lovit zvířata v lese, zvykl si na pach krve. Nakonec se naučil zabíjet i lidi. Zabíjel spolu s kamarády, sám by to asi nedokázal – a jak by to srovnal s vlastním svědomím

a s příkázáním nezabiješ, v tlupě to bylo snadné, sám by se styděl, s nimi to bylo naopak. A jestli ho zpočátku učili zabíjet z nenávisti, později už zabíjel jen s tupou lhostejností. Stiskl kohoutek, voják v hnědozelené uniformě a s beranicí na hlavě sebou trhnul, jako by ho něco překvapilo, ale někdy ani to ne, a skácel se jako loutka v pimprlovém divadýlku Oskara Hammersteina. Taky hodit handgranát do protějšího zákopu bylo snadné, odjistit, hodit a pak jen schovat hlavu, hlídej si prdel, řval na něj Günther, ale o tu nešlo, ale Günther si asi pletl části lidského těla, i když by neměl, byl přece v civilu v Chebu omývačem mrtvol. Ale dobrá, naučil se hlídat si prdel a díky tomu přežil Stalingrad, přežil bitvu na Dněpru a pak ústup od Charkova a zničení Varšavy. Strílet se naučil bez myšlenky, bez mrknutí oka, vrazit do někoho bajonet bylo horší. Ale i to se dalo, když nic jiného nebylo po ruce, mauser byl prázdný a na nabíjení nezbýval čas a Ivan zle dotíral. A taky rozčísnout Rusákovi lebku polní lopatkou, scheiße, říkal si s odporem, když je to na cvičáku učili; aber mach schon, povzbuzoval ho leutnant Kagenek... Jako ve škole. Co víš o Friedrichu Schillerovi, Otto? Jóóó, zajódloval, jak mu trémou přeskočil hlas. Aber mach schnell, junge. Probuď v sobě lva... A pak že z hovna bič neupleteš, bil se vším, co měl po ruce a v ruce, třeba kamenem – a třeba holýma rukama, když ani kámen nebyl po ruce.

Držel se.